

Šrámkův

ČTVRTEK 3.6.1982

2

Písek

Chvála amatérského divadla

Byl požádán o tento úvodník "rovnou z autobusu", dovoluji si upozornit, že je to první a bohdá i poslední v mém publicistickém životě. A byv poprvé a doufám, že zdaleka ne naposled, účastníkem Šrámkova Písku, dovoluji si pojednat jej (ten úvodník) jako vyznání:

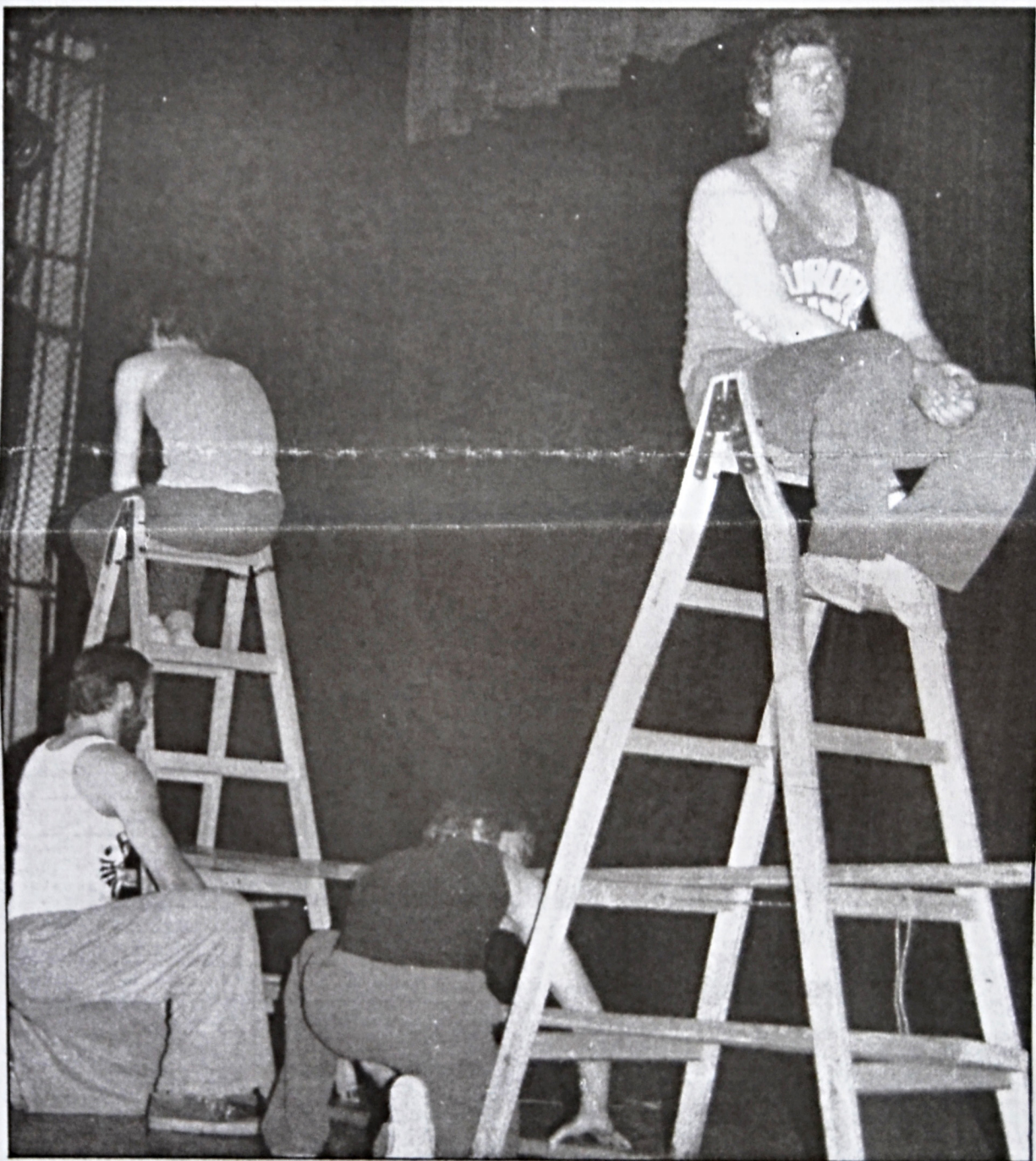
Již řadu let se snažím sledovat naše divadelnictví jako celek. Číst všech osm (!) divadel se speciálně zabývajících časopisů v Československu, vidět významná představení všech divadelních kruhů, tedy nejenom tzv. činohry, ale i opery, baletu, operety, muzikálu, divadla tenebního i loutkového, tzv. divadla jednoho herce, nezřídka se ani těch nejokrajovějších poloh, včetně cirkusu. Tím spíš se nemohu a ani nechci vyhybat divadlu amatérskému, jehož místo v celé struktuře je zřejmě nepochybně nezastupitelné pro četná, zvláště v posledních letech se projevující asymptotická specifika:

-Převažující mladost tvůrců i spoluvůrců - diváků -. S ní je pak často spjata i mladost myšlenková, i když vzájemné podmínění není pochopitelně neprostou nutností.

-Principiální a často až samozřejmě používání vyjadřovacích prostředků moderního divadla, frontální opustění konvencí, na nichž naše profesionální divadla dosud převážně stávají.

-Výrazné úsilí o osobní sdělení. Amatéři hrají o tom, co je osobně páli a vzrušuje. I když se často stane, že vše sdělit nedokáží, že sdělení zůstane z valné části srozumitelné pouze jim, není to žádná tragédie - na rozdíl od obdobného případu u profesionálů. Už přínos takové práce pro ně samé je neoddiskutovatelný a já jako divák mám přinejmenším pocit, že "tady o něco šlo"; pocit, který jinde tak často postrádám.

-Neulpívání na dosaženém. Amatér nemá potřebu "vyřizovat" z úspěchu co nejvíce - není čeho. Neustálé hledání vede pak ve zvlášť šťastných případech v přerůstání kvantitativní v kvalitu, a tak není náhodou, že výrazné "kapitoly" našeho moderního divadelnictví měly

amatérské (Osvobozené divadlo, Semafor) nebo poloamatérské (Divadlo na provázku, Ypsilonka) začátky.

Pro amatéra a jenom pro amatéra je tvorba plně součástí nadstavby. Není s ní spjatá svou ekonomickou existencí, nýbrž "jenom" svou touhou po seberealizaci. Tato

osvobozující atmosféra vzniká díla se z jeviště nutně přenáší do hlediště, kde se volněji dýchá i při uměleckém nezdaru. Relativně svobodný statut amatérské tvorby z ní činí nevysychající pramen kreativní inspirace.

Petr Pavlovský

program

d n e s	čtvrtek 3. 6.	- ZK JITEK
	9.30 - 12.30	- odborný seminář
	13.30 - 14.30	- Orfeus VÚ Žatec - L. I. Brežněv, Malá země
	14.30 - 16.30	- diskuse o představení
	16.30 - 18.00	- Studio 02 Česká Třebová - W. Shakespeare - A. Gregor: Šejkspír ve studiu
z í t r a	19.00 - 20.00	- Divadlo Strážek České Budějovice - Slečna selka (dle Puškina)
	20.15 - 21.45	- Vizita Praha - Srslení
	22.00 - 23.30	- Anfas Černošice - Theseus
	do 02.00	- klub ŠP
	pátek 4. 6.	- ZK JITEK
z í t r a	9.00	- přijetí na MěNV
	9.30 - 13.30	- odborný seminář
	14.30 - 14.50	- Ciotky Český Těšín - Ne!
	15.00 - 17.00	- diskuse o představení
	17.00 - 18.00	- DK Jirásek Česká Lípa - Sen krále Hamleta
z í t r a	19.00 - 20.30	- Divadlo X Brno - B. Brecht, Z. Čecháček: Hovory na útěku
	21.00 - 22.30	- Teatrzyk Český Těšín - Macbeth
	22.40 - 23.10	- Skupina Vpřed divadla Sklep SSM
	23.15	- film /kino Svět/
	do 02.00	- klub ŠP

ZAHÁJENO

Včera v podvečer v ZK Jitex byl slavnostně zahájen XXV. ročník Šrámkova Písku. Po úvodním slově předsedy OV SSM V. Měchury, přehlídku zahájil tajemník ČUV SSM V. Mohorita a předseda MěNV v Písku V. Volf. Slavnostní zahájení se zúčastni-

li J. Krafl, tajemník KV KSČ, RSDr. J. Šindelka, vedoucí tajemník OV KSČ v Písku, K. Pelikán, předseda ONV v Písku, V. Pokorný, tajemník KV SSM a další hosté. Při příležitosti zahájení jubilejního Šrámkova Písku byly uděleny některým jednotlivcům a organizacím svazácká vyznamenání.

Aby byl pracovní...

Šrámkův Písek by měl být nejen přehlídkou nejlepších divadel, ale také pracovním setkáním, živou výměnou názorů a zkušeností. Bystrým čtenářům Zpravodaje neuniklo, že vždy odpoledne je zařazen do programu blok nazvaný Diskuse o představeních. Právě tady bychom se měli v co největším počtu sejit a upřímně si říci své postřehy, názory a dojmy ze shlédnutých představení, zamíchat do toho vlastní zkušenosti i vědomosti a zároveň tím vším naznačit, jaký další vývoj v téhle oblasti bychom si přáli. Hlavní částí takovýchle pracovních setkání bývá

KRITIKA!

A proto: kritiku dělíme na:

- Kritiku pro kritiku. To je forma velice oblíbená zejména mezi lidmi, kteří nemají jinou možnost se nějak realizovat. Často bývá uvedena přeskrumnými úvody typu: "jestli dovolíte, tady bych k tomu něco málo dodal" a protahuje se tak dlouho, dokud není vnějším zásahem přerušena.
- Kritiku toho, že se něco nepovedlo jak se povést mělo. Tuto disciplínu pěstují jedinci s vyvinutou všímavostí a s dobrými informacemi. Často ale říkají jen to, co soubor i diváci vědí.
- Kritiku principu můžeme rozdělit na čtyři odnože: 1) nesouhlasím s principem, mám jiné přesvědčení, ale NEMUSÍM znát řešení. Velmi přínosná pro soubor i ostatní zúčastněné, zejména, když mluvčí dovede aspoň trochu jasně říci, PROČ s oním principem nesouhlasí a jaký vyznává on sám. 2) s principem souhlasím, ale domnívám se, že je

nevhodně sdělován. Tato kritika často dopadne na úrodnou půdu, zvláště když ten, kdo mluví, se nezaplete do slov natolik, aby zmizelo, že v podstatě s představením souhlasí. 3) kritizují princip i formu provedení a dovedu celkem přesně pojmenovat, co že se mi to vlastně nelíbilo nebo s čím nesouhlasím. Zároveň mám jiný návrh, svoji představu, protinápad, který ale nevnučuji - jen letnými tahy štětce naznačím. Taková kritika bývá přínosná a taky krátká. Nepotřebuje moc slov.

O. Kužilek

DNES ODPOVÍDÁ

Jiří Sedláček, vedoucí Klubů mládeže Jihomoravského podniku služeb mládeže.

Jak u vás pracují divadelní soubory v klubech mládeže?

Máme v kraji 17 klubů, tzn., že v každém okrese je minimálně jeden. Divadelní představení uvádíme ve všech, ale to samo o sobě není to nejpodstatnější, co byl klubová zařízení měla v rámci svého programu uskutečňovat. Kluby poskytují především podmínky pro činnost zájmově-uměleckých souborů. Asi ve třetině klubů máme amatérský divadelní soubor. Letos poprvé se všechny kluby zúčastní na soutěži ZUČ. Činnost amatérských divadel se nám celkem daří rozvíjet, i když máme určité problémy a nedostatky v zabezpečování metodické pomoci. Na druhé straně můžeme souborům poskytnout ne nepodstatnou materiální pomoc. Týká se to nejen kostýmů a rekvizit, ale především poskytováním protoru k veřejnému uvádění představení a hlavně ke zkoušení, i když někdy dochází k problémům, protože kluby mají svůj program a své povinnosti, kterými jsou plně vytěžovány.

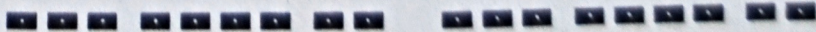
Letos poprvé chystáme krajské kolo klubové tvorby. Chceme ukázat, co se mimo zakoupených profesionálních pořadů vytvořilo přímo v klubech. A zde mají právě pevné místo hudební skupiny i divadla malých jevištních forem. To nejlepší by se mělo prezentovat na celostátní přehlídce klubové tvorby

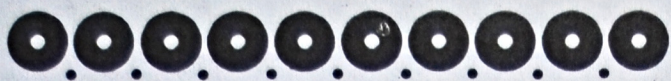
Máme nějaké problémy s návštěvností?

Vše spočívá v tom, že každý amatérský soubor má svůj okruh diváků v místě, ve kterém působí. Při výměně programů mezi kluby se nám stává, že pořad v domovském klubu vyprodaný nemá nijak zvláštní návštěvnost. Řešíme to jednak snahou o to, aby programy, které jdou na výměnu byly zaručeně kvalitní. A mimo to máme vyzkoušeno, že podaří-li se pomocí propagace vyprodat první představení což často vydá mnoho práce, je to nejlepší reklamou pro další reprízy tohoto programu.

Je ještě něco, co se snažíte vylepšit?

SSM nemá ani v profesionálních klubech možnost pomoci souborům odbornou radou. Nemáme žádné odborné metodiky. A proto je nutná spolupráce s kulturními zařízeními národních výborů (OKD, OKS) a ostatními institucemi, které mají odborníky. Je to naše jediné východisko a jediná cesta. Od loňského září pořádáme ve spolupráci s krajským kulturním střediskem cyklické kurzy vzdělávání vedoucích klubů, kde se setkávají pracovníci klubů s příslušnými krajskými odborníky. Typickým výsledkem těchto snah je například Divadelní studio Josefa Skřivana, jehož zřizovatelem je obvodní kulturní a vzdělávací středisko v Brně IV., ale soubor působí a zkouší ve vysokoškolském klubu SSM. Děje se tak na základě dohody, kdy klub je garantem propagace možnosti zkoušek i možnosti veřejně vystupovat a OKVS zajišťuje materiální podmínky zejména kostýmy a rekvizity. Bez spolupráce kulturních orgánů národních výborů a orgánů SSM by těžko šlo realizovat činnost amatérských divadelních souborů na potřebné výši a úrovni.

první dojmy

KOLEKTIV - MĚSÍC NAD ŘEKOU

Zajímavé představení, které má svou nevýhodu v tom, že závěrečné tři části na sebe navzájem nenavazují v dramatickém oblouku, ale tvoří samostatné části, což vede k tomu, že divák reaguje pouze na konkrétní akce a pointy, jsou-li mu předkládány, a nikoliv na představení jako celek. Soustředěnost diváka občas ochabne, a to je škoda, protože se jedná o zajímavou práci s klasikem, přiznejme si, že se kolem nás - zejm. mezi mladšími ročníky - pohybuje řada lidí, kteří by si takto nějak Šrámkovo dílo vyložili doslovně. Současně by mohlo toto představení dalece důrazněji zobrazovat svět kolem nás a jeho interpretace. Už sama otázka, která nám vytane na mysl, jestli byli lidé jiní nebo ne, je zajímavá a lákavá. Rozhodně nelze hovořit o neúčtě ke klasikovi.

Výklady mohou být pochopitelně různé. To je důsledek nedotažení některých akcí a myšlenek a toho, že v některých místech až překvapivě "padá řemen" a hra ztrácí na svém tempu. Čtyři části tohoto představení jsou ve svém podání i obsahu poněkud nestejnorodé, avšak přesto nemůžeme přehlédnout dobrý autorský záměr a zajímavou myšlenku.

MIMOSA - KLOKOTÁNÍ

Ve srovnání s představením na XXIV. Šrámkově Písku vidíme, že soubor Mimosa zásadně pokročil na cestě k dokonalosti formálního vyjádření. Náročné představení je velmi dobře výrazově zvládnuté. Skoro by se dalo říci, že tak perfektně stylizované výkony by si v některých obrazech zasloužily poněkud zásadnější či objektivnější myšlenku. Je vzácným jevem, můžeme-li vidět představení, ve kterém se stylizace i tempo udrží během celého pořadu. Specifika hereckého projevu Mimosa si žádá připraveného diváka, a tak je nutno přivítat, že divák nevpadne rovnou do dění, ale je postupně připravován na to, co uvidí.

Doufejme, že se soubor na své cestě nezastaví a že půjde jak za novými myšlenkami, tak za propracováním jednotné stylizace, což se týká dívek, které občas vybočí ze stylu Mimosa svou nedostatečnou stylizovaností.

trocha scénografie

nikoho nezabije ...

Pokračování

Vsuvka druhá

Začíná představení. Paní v zeleném šustáku nám uškubne lístek a my spočineme v plyšových sedadlech jako obvykle. Tentokrát bez opony nás znejistí, ale zároveň zaujme zmatek na jevišti, který je protikladem původní stati zakoupeného programu. Na jevišti provádíme zrakem jakousi inventuru skladu dekorací, nábytku a rekvizit. Že by tato všehochuť byla tvůrčí genialitou, experimentem nebo avantgardou. Předměty vyplňují pouze prostor a půdorys. Máme dokonce pocit, že to tvořil kolektiv vzájemně nesouhlasících scénografů nebo že scénografovi radila manželka, dcera i tchyně. Před kulisy předstoupí herec, který je nepotřebuje a rozpor je dokonán. Scéna mu překáží, je prostě o něčem jiném. Chvilí s ní bojuje a pak hravě dokáže, že slovo je mocné a stačí si samo. Na plakátu zjevně chybí podtitulek... aneb o nedorozumění režiséra se scénografem.

Konec vsuvky druhé.

Scénograf přijde domů a v jeho hlavě ... nic. A navíc: praskla voda. Bolí zub. Manželka chce kožich. Klesá tlak. Kde sehnat pařížskou modř? A štětky jsou také omšelé. Telefonát a režisér. Rám došel a přiletěl ďábel převlečený za mžku a našeptává falešná řešení. Scénograf důmyslně, pomalu

a dlouho pracuje. Praskne na to řada dnů a několik bezesných nocí. Z hloubky svého ponoru vidí genialitu svého nápadu. Ale přijde režisér a řekne: "Milí hochu, pracoval jsi důmyslně, pomalu a dlouho, ale o něčem jiném. Pošli to na výstavu." Následuje krátká, leč tichá roztržka s režisérem za plného vzájemného porozumění a v přátelském ovzduší - scénograf všechno vyhodí. Leč roztržka byla natolik konstruktivní, že všechno je jasné a zbývá to jen promítnout na papír. Výtvarná podoba je hotová. Je tu však jedna drobnost - aby se to dalo vyrobit. Tedy potom pracně a s nuceným nadšením scénograf provádí výrobní dokumentaci (u kostýmů rozkresluje doplňky, klobouky, účesy, zvláštnosti střihu atp.) Pak přijde na řadu výroba, která buď scénografa převálcuje nebo se mu podřídi. Většinou to vyjde na remízu. Ne na remízu se zatatými pěstmi v kapsách, ale remízu jako vědomý tvůrčí čin. Scénograf si uvědomil, že je a vždycky bude jen jednou z částí organismu, která je k něčemu tehdy, když umí nejen ze své osobnosti něco vydat, ale taky umí nechat prostor osobnostem svých spolupracovníků. Je to nedefinovatelné umění spolupráce, skromnosti, cudnosti a řečeno slovy Jana Wericha, umění nepašovat do věci svojí genialitu.

Vsuvka třetí.

Pokračování přístě.

architekt Jiří Benda
scénograf Šrámkova Písku

KOLEKTIV - AURORA

Divadlo - kronika není častým jevem na našich scénách (i když nejde o přístup, který by byl v dějinách divadelnictví novinkou) a tak je pro nás bezesporu zajímavý; v našem případě spíše z důvodů skladby textu. Představení se skládá z živého slova a živých obrazů. Na práci s jazykovým projevem jsou kladeny velké nároky už proto, že živé obrazy jsou poměrně statické, a tak se stává řeč nositelkou rytmu. Jelikož tempo je poměrně pomalé, bylo by záhodno vyvarovat se všech hluchých míst zejm. během přestaveb, a zvýšený důraz je třeba klást na pointu. Záplava informací si žádá odlehčení humoru už kvůli zapamatování, a tak by bylo možná někde lépe dohrávat obrazy bez komentáře, který ne vždy tvoří kontrast ke hře a opakuje občas pointu.

Jedná se bezesporu o zajímavé zpracování tématu, i když děj nespěje k nějakému vrcholu a ani nenese ve svých důsledcích nějaké angažované myšlenky. Anketa je příjemným osvěžením, avšak vyžaduje svižnost a též, lze-li, trochu humoru.

CITÁT

Pomyslete, kolik
rozumu a energie
se vynakládá
na to, aby se
lidem ukázalo,
jak jsou špatní.
A představte si,
že by se všechna
ta energie
vydala na to,
aby se lidem
ukázalo, co je
v nich dobrého.

MAXIM GORKIJ

Písecká mozaika

z písecké čítanky

Město slynilo hojností a
láci a skupina humanistů,
která cestou na Řepici se tu
zastavila roku 1560, "chvá-
lou za pohostinství a vína,
za jidel patero i za raky
zasypala levné město".
Ostatně písecká škola "Na
bakalářích" slynila vždy
pověstí výbornou a snad i
trocha husitského ducha tu
zůstalo, když na zvony
se tu vyzvánělo husitaky, to
ještě kladivem.

0000

Povyky noční, život i řeč
nerudná, plná oplzlosti,
hádky mezi stranami, to vše
zpestřovalo život města
skoro sto let. Když se při-
hodilo neštěstí samému krá-
lovskému rychtáři a jeho
dcera Johanka o květ panen-
ství přišla, byla na nátlak
strany protirychtářské na
radnici uvězněna. Mimo to
rostly potíže s putimskými
sedláky, byla starost s
myslivci a děkany, také ce-
chy se navzájem haštěřily a
z takového poštívání byly
arci jen soudy, mrzutosti a
nesnáze. Ke všemu ještě
přišla francouzská okupace
v letech 1741 - 1742 spojená
s drancem, nemocemi a ne-
čistotou.

Josef Kopta

Bohužel máme už tradiční
zkušenost s mléčnou jídelnou
na náměstí, kde zpočátku
vždy odmítají vracet peníze
na poukázky anebo nutí k vy-
brání celé uvedené sumy.
Nenechte se zmást, existuje
dohoda, která je platná,
zaručuje, že se s poukázka-
mi bude manipulovat jako
se skutečnými penězi. V pří-
padě neshod se obraťte na
sekretariát ŠP.

informace

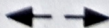
Pokud se Vám podaří vyšetřit
v nabitém programu alespoň
malou chvíli i pro své tělo,
doporučujeme navštívit pí-
seckou plovárnu na levém
břehu Otavy u hotelu Sport.
Teplota vzduchu je prý 26°C,
teplota vody 17 stupňů. Po-
kud se to někomu zdá málo,
nezbývá než navštívit saunu
v Jeronýmově ulici.

Až budete umoženi slunečným
počasím tak, že vás nezláká
ani plovárna, dejte se zlá-
kat píseckým muzeem na ná-
městí. V příjemně chladném
interiéru naleznete zajíma-
vou výstavu grafik Jiřího
Müllera, pozoruhodné obrazy
malíře Karla Chaby a ve dvou
patrech nad zemí a dvou
pod zemí expozici místního
muzea. Z vystavených exponá-
tů bychom vás rádi upozorni-
li na akvária se sladkovod-
ními rybami, jež se nalézají
v druhém suterénu. A před
muzeem si můžete zakoupit
některý z plejádý vystave-
ných kaktusů, protože zde
se právě koná výstava místní-
ho svazu kaktusářů. Nezapom-
něte! Kaktus je vhodným
souvenirem z XXV. ŠP.

Zpravodaj Šrámkova Písku je
tu pro vás a je vaším časopi-
sem v plném slova smyslu.
To znamená, že i v letošním
roce se těšíme na příspěvky
všeho druhu. Názory, básnič-
ky, povídky i jiné útvary
slovesné tvorby odevzdávejte
do redakce, do které se
dostanete, jak jste se jistě
již dočetli, vchodem ze
dvora do 1. patra do dveří
označených "správce".

Nepřehlédněte příjemnou
zprávu! Jak jsme byli infor-
mováni, podařilo se zajistit
podávání teplé stravy
v bufetu KD Jitex, a to
od 17.00 do 21.00.

A LÉTA BĚŽÍ VÁŽENÍ

VI. Šrámkův Písek v roce
1962 byl nesoutěžní přehlíd-
kou malých jevištních forem.
Soubory, mladí lidé, chtěli
řici své slovo, svůj názor
na současnou společenskou
problematiku, na tehdejší
styl života naší společnosti.

VII. Šrámkův Písek. V roce
1963 se rozhodovalo, zda se
vůbec má ŠP konat. Nakonec
se uskutečnil pouze jako
krajská přehlídka bez uděle-
ní cen.

VIII. Šrámkův Písek v roce
1964 našel znovu cestu a
stal se ústřední přehlídkou
STMP v oboru kabaretních a
estrádních souborů a skupin.
Nebyly uděleny žádné ceny.

IX. Šrámkův Písek v roce
1965 byl věnován převážně
malým jevištním formám pouze
jako mezikrajová přehlídka
MJF bez udělení cen. Putovní
pohár získal soubor Inklemo
z Prahy.

X. Šrámkův Písek v roce 1966
stále patřil malým jevištním
formám. V rámci mezikrajové
přehlídky si putovní pohár
odvezl soubor Zeyer z Čes-
kých Budějovic.

XXV. ŠRÁMKŮV PÍSEK, zpravodaj národní přehlídky divadel malých jevištních forem v rámci Celostátního festivalu zájmové umělecké činnosti na počest 65. výročí VRSR a III. sjezdu SSM ve dnech 2. - 6. 6. 1982 v Písku. Hlavní pořadatel Český ústřední výbor SSM spolu s MK ČSR, MŠ ČSR, JČ KNV České Budějovice, ONV, OV SSM a Měst NV Písek, ZK Jitex a Stálá di-
vedelní scéna v Písku za odborné spolupráce ÚKVČ. Vydává tiskové středisko ŠP, vedoucí R. Doležalová, tiskne Palcát,
tiskárna VÚ Písek. Vedoucí redakce I. Hruban, redaktori M. Grimmová a P. Prchal, foto I. Procházka, přepis I. Vincenco-
vá. Náklad 300 výtisků. Povoleno odborem kultury ONV v Písku - č. pov. - kult. - 496/82.